

Antiga ermita de Sant Tomàs

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Turó del Prat de Dalt
Emplaçament Un cop arribats a la masia del Prat de Dalt, a mig turó entrant per un camí de terra darrera la casa
Alçada: 515

Coordenades:

Latitud: 41.67411
Longitud: 2.15966
UTM Est (X): 430051
UTM Nord (Y): 4613935

Classificació

Número de fitxa 08033 - 119
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XI-XII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Actualment una part de l'ermita es troba en ruïnes. Durant el treball de camp s'ha observat que part del terra havia estat arrencat i excavat furtivament.
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 012A00020
Fitxes associades:
[Prat de Dalt](#)
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez

Descripció

Ermita d'una sola nau amb absis. La nau és de planta rectangular i té l'absis més estret i de planta semicircular, obert pel costat de llevant. La unió d'aquests dos espais es fa mitjançant un doble reclau en degradació. La nau és coberta per una volta de canó seguit d'un arc apuntat, que es troba enfonsada i l'absis per una volta de quadrant d'esfera. Tenia dues finestres, una de doble esqueixada que actualment ha desaparegut amb l'enfonsament i la segona formant un arc de mig punt i llinda plana situada al centre del mur de ponent.

La porta d'entrada és situada al mur de migdia, formada per dos arcs de diferent alçada amb una llinda intermèdia. L'arc exterior és fet amb dovelles treballades, de les quals només queda pràcticament la meitat. L'arc interior, un arc capaçat fet amb dovelles més rústegues, amb l'empremta sobre el morter de l'encanyissat que formava part de la cintra amb què es va construir l'arc. L'aparell dels murs d'aquesta ermita està fet de pedres amb forma laminar, molt abundants a la zona, i de diverses mides. Es varen col·locar en filades horitzontals més o menys regulars. La majoria de les pedres presenten un simple desbastat, només a les cantonades s'observa un treball més acurat. Tot i que la volta està gairebé esfondrada, es pot veure encara que havia estat feta de pedres aplanades disposades en plec de llibre i lligades amb morter de calç. El farciment és constituït també per pedres de forma aplanada barrejades amb morter de calç, amb una disposició aproximadament radial. A l'exterior, sobre l'arc que separa la nau de l'absis hi havia les restes d'un campanar d'espada, que ha quedat sota les runes provocades per l'enderroc. També s'observen uns contraforts afegits a la façana de migdia i a l'absis, per tal de contrarestar la pressió de les voltes.

Història

L'ermita era dedicada a Sant Tomàs Bexket, canonitzat l'any 1172, quan encara no havien transcorregut dos anys de la seva mort. El primer esment documental del temple és de l'any 1190 tan sols divuit anys posterior a la data de la canonització del sant, prova de la ràpida difusió que tingué a Catalunya la seva devoció. Sembla ser que l'any 1578, a causa del seu estat precari, el bisbe manà que es tanqués i reparés, cosa que devia fer-se perquè continuà apareixent en les visites pastorals posteriors. Els propietaris de la capella, l'any 1771 obtingueren el permís del bisbe per traslladar-la al mas del Prat del Dalt. El nou edifici data del 1773. A partir d'aquesta data s'abandonà l'antiga ermita.

Bibliografia

- ADELL I GISBERT, Joan-Albert. (1986). L'arquitectura romànica. Col·lecció: coneguem Catalunya. Pàgs.75. Els llibres de la frontera, 16. Barcelona.
- GARCIA, M.R. i BARBANY, C. (1991). La Vila de Caldes de Montbui. Catalunya Romànica. Barcelona. Vol. XVIII. El Vallès Occidental i El Vallès Oriental.
- GARCIA i CARRERA, R. (1986). Esglésies i capelles romàniques de Caldes de Montbui. Col·lecció monografies Vallesanes. Ègara. Terrassa.
- MOREU-REY, E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona.
- VALL-MASVIDAL, Ramon. (1983). El romànic del Vallès, pàg. 168. Ed. AUSA. Sabadell.
- WHITEHILL, Walter Muir. (1974). L'art romànic a Catalunya, segle XI, pàgs. 48-49. Edicions 62 (primera

edició 1941). Barcelona.

